

Maak nieuwe (orgel)vrienden!

Op zaterdag 14 september 2024 is het weer Open Monumentendag en Nationale Orgeldag. Een mooie kans om het orgelerfgoed onder de aandacht te brengen bij een nieuw publiek. Maar hoe pak je dat aan? Lydia Vroegindeweyj geeft een aantal tips.

Tekst: Lydia Vroegindeweyj

De echte orgelliefhebbers weten wel wat ze kunnen verwachten bij een orgelbezoeking of een concert. Voor het nieuwe publiek geldt dat niet (sommigen verwarren zelfs het orgel met de beiaard). Verplaats je daarom in deze groep om het orgel in jouw kerk interessant voor ze te maken. Bedenk daarbij dat interesses verschillend kunnen zijn. Sommige mensen lopen binnen als toevallige passant (want er hing een vlag aan de gevel), anderen hebben al een heel plan gemaakt wat ze die dag allemaal willen bezoeken. Tip: overleg met de lokale commissie *Open Monumentendag* en zorg dat je programma te vinden is op de Monumentendag-website.

Zorg voor een welkom bij binnenkomst en geef je bezoekers de ruimte om eerst eens rustig rond te kijken. Verleid ze vervolgens met een informatieblad (of knutselblad voor de kinderen) om meer gericht naar het orgel te kijken en bied hulp met een duidelijk herkenbare gids om vragen te beantwoorden.

Bij een evenement hoort een programma, maar tegelijk is dat een valkuil tijdens een 'open huis'. Mensen kunnen immers op elk moment komen en gaan. Zorg daarom voor een goede mix van dingen die je doorlopend kunt doen en dat wat echt een vast startmoment nodig heeft. Uiteraard past een workshop 'Doe-orgel bouwen' van Orgelkids perfect in zo'n dag. Kies een of meer vaste tijden voor de bouwers, maar stel de werkplek zo op dat er ook voor passanten wat te zien is. Bedenk

ook hoe je het orgeltje wilt laten klinken als het klaar is. Bijvoorbeeld met een 'vraag-antwoord'-spel, waarbij elke bouwer een kort melodietje speelt op het Doe-orgel en de organist het grote orgel een antwoord laat geven.

Bezoekers laten spelen?

Als iedereen zomaar even mag spelen, is dat vaak geen fijne luisterervaring voor andere bezoekers in de kerk. Beter is om iets voor te bereiden, zoals een klein akkoordenschema met slechts een paar eenvoudige tweeklanken, waarbij je vervolgens zelf de (geïmproviseerde) melodie en pedaalpartij toevoegt. Je biedt zo een unieke ervaring, die verwondering en nieuwsgierigheid aanwakkert en mogelijk zelfs nieuwe liefhebbers kweekt.

Kies je eigen formule

Er zijn talloze mogelijkheden om je eigen programma samen te stellen met korte activiteiten die eenvoudig uitvoerbaar zijn. Een paar voorbeelden. Kun je laten zien hoe het orgel wind krijgt uit balgen met menskracht of een motor, laat bezoekers dan daarna voorspellen hoe lang het orgel nog klinkt tot de volledig gevulde balg leeg is. Laat ze dit vervolgens met een stopwatch controleren. Kun je laten zien dat er veel meer pijpen zijn dan alleen die ene zichtbare rij? Gebruik een camera en beamer of ga live op Youtube of Facebook als het publiek niet zelf in het orgel kan meekijken. Wil je actief laten luisteren naar verschillende registers? Maak dan een kort bingospel waarbij het publiek

op een bingokaartje de herkende registers aankruist.

Kortom, richt je vooral op het aanwakkeren van de nieuwsgierigheid, liefst aanschouwelijk en kort. Wil je investeren in deze nieuwe relaties, bedenk dan ook een slim vervolg. Geef vouchers voor een komend laagdrempelig concert, verzamel adressen (valt er iets te winnen of te verloten?) of bied een introductieles aan voor een klein groepje kinderen of volwassenen. Nieuwe vrienden maak je niet alleen rond imposante historische orgels. Ook voor kleine orgels is een uitnodigend programma samen te stellen. Dat laten we graag in de praktijk zien tijdens een workshop (zie kader). Een uitgelezen kans om je tijdig voor te bereiden, ideeën en ervaringen uit te wisselen én een bijzonder monument en orgel te leren kennen (zie ook *De Orgelvriend* van september 2022).

Lezersaanbieding: workshop

De workshop is op dinsdagmiddag 21 mei 2024 van 13.30 tot 16.30 uur in het Rumpst Kerkje te Rumpst (Gld). Naast de mogelijkheden die het Doe-orgel biedt, presenteert Lydia Vroegindeweyj andere korte werkvormen die goed passen tijdens een open dag in de kerk. Lezers van *De Orgelvriend* kunnen deelnemen voor de speciale prijs van 20 euro.

Meer informatie en aanmelden: orgelkids.nl/orgeldag.